

Centralna Komisja Egzaminacyjna

Arkusz zawiera informacje prawnie chronione do momentu rozpoczęcia egzaminu.

KOD UCZNIA

--	--	--

WPISUJE UCZĘŃ

PESEL

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

UZUPEŁNIA ZESPÓŁ NADZORUJĄCY

miejsce
na naklejkę
z kodem

dyslekja

SPRAWDZIAN W SZÓSTEJ KLASIE SZKOŁY PODSTAWOWEJ

Instrukcja dla ucznia

1. Sprawdź, czy zestaw egzaminacyjny zawiera 8 stron.
Ewentualny brak stron lub inne usterki zgłoś nauczycielowi.
2. Na tej stronie i na karcie odpowiedzi wpisz swój kod i numer PESEL.
3. Czytaj uważnie wszystkie teksty i zadania.
4. Rozwiązania zapisuj długopisem albo piórem z czarnym tuszem/atramentem. Nie używaj korektora.
5. W zadaniach od 1. do 20. są podane cztery odpowiedzi:
A, B, C, D. Odpowiada im następujący układ kratki
na karcie odpowiedzi:

A	B	C	D
---	---	---	---

6. Wybierz tylko jedną odpowiedź i zamaluj kratkę z odpowiadającą jej literą – np. gdy wybrałeś odpowiedź „A”:

	B	C	D
--	---	---	---

7. Staraj się nie popełniać błędów przy zaznaczaniu odpowiedzi, ale jeśli się pomyliš, błędne zaznaczenie otocz kółkiem i zaznacz inną odpowiedź.

	B	C	
--	---	---	--

8. Rozwiązania zadań od 21. do 26. zapisz czytelnie i starannie w wyznaczonych miejscach. Pomyłki przekreślaj.
9. Ostatnia strona arkusza jest przeznaczona na brudnopis.
Zapisy w brudnopisie nie będą sprawdzane.

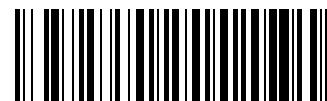
KWIETIEŃ 2011

**Czas pracy:
60 minut**

**Liczba punktów
do uzyskania: 40**

S-1-112

Powodzenia!

Tekst do zadań od 1. do 8.

Ciekawą anegdotę¹ z lat chłopięcych sławnego matematyka Karola Gaussa² przytaczają jego biografowie.

Oto Karolek, gdy ukończył siedem lat, został oddany według zwyczaju do szkoły. Na którejś lekcji nauczyciel podyktował następujące zadanie: „Obliczyć sumę wszystkich liczb od 1 do 40”.

Nauczyciel był pewien, że wykonanie zadania zajmie uczniom większą część lekcji. Jakieś było jego zdziwienie, gdy po chwili usłyszał okrzyk: „Już skończyłem!”. Zaraz też na jego biurku znalazł się zeszyt podpisany: Karol Gauss. Rozgniewany nauczyciel, sądząc, że ma do czynienia z uczniowskim żartem, mruknął pod nosem: „Oduczę cię, smyku, podobnych sztuczek. Poczekaj tylko!”.

Tymczasem zadowolony i pewny siebie Karolek powrócił na swoje miejsce w ławce i czekał, aż inni skończą rozwiązywać zadanie.

Wreszcie wszyscy oddali zeszyty. Nauczyciel zabrał się do sprawdzania. Większość uczniów mimo długich obliczeń podała wynik błędny, zaś w zeszycie Gaussa figurowała tylko jedna liczba – i to był wynik poprawny!

Jak Gauss do niego doszedł? Zauważył, że suma liczby pierwszej i liczby ostatniej (czyli 1 i 40) wynosi 41. Taka sama jest suma liczb drugiej i przedostatniej (czyli 2 i 39). I tak dalej... Takich par liczb jest dwadzieścia, a suma każdej pary wynosi 41:

1	2	3	...	19	20
40	39	38	...	22	21
41	41	41	...	41	41

Chłopiec to spostrzegł, pomnożył w myśli 20 przez 41 i zpisał w zeszycie tylko jedną liczbę: 820.

Nauczyciel poznał, że ma przed sobą dziecko o zdumiewających zdolnościach. Z całym oddaniem zajął się rozwijaniem jego talentu. Wkrótce jednak musiał stwierdzić, że ten uczeń już nic od niego nauczyć się nie może...

Na podstawie: Szczepan Jeleński, *Lilavati*. Warszawa 1964.

¹ anegdota – krótkie opowiadanie o zabawnym zdarzeniu z życia znanej osoby.

² Karol Gauss (1777–1855) – niemiecki uczony; matematyk, astronom, fizyk. Tytuł doktora uzyskał w wieku 22 lat. W 1807 roku został profesorem. Jest uważany za jednego z największych matematyków świata.

1. Tekst jest anegdotą o
  - A. konieczności uczenia się matematyki.
  - B. ujawnieniu się matematycznego talentu.
  - C. szkolnych przygodach pierwszoklasistów.
  - D. dawnych sposobach nauczania matematyki.
2. Nauczyciel myślał, że zadanie polegające na obliczeniu sumy czterdziestu liczb
  - A. pozwoli odkryć geniusz jednego z uczniów.
  - B. umożliwi uczniom odkrycie nowego wzoru.
  - C. zajmie uczniom większą część lekcji.
  - D. zniechęci uczniów do matematyki.

3. Co pokazuje przedstawiony w tekście układ liczb?
- Tok myślenia Karola przy rozwiązywaniu zadania.
  - Rozwiązanie podykowane przez nauczyciela.
  - Obliczenia zapisane przez Karola w zeszycie.
  - Jedyną metodę rozwiązania zadania.
4. Po sprawdzeniu zeszytu Karola nauczyciel zrozumiał, że trzeba
- przenieść go do następnej klasy.
  - wezwać jego rodziców.
  - rozwijać jego talent.
  - dać mu nauczkę.
5. Zakończenie tekstu: *Wkrótce jednak musiał stwierdzić, że ten uczeń już nic od niego nauczyć się nie może... znaczy, że*
- uczeń nie docenił nauczyciela.
  - nauczyciel zniechęcił się do ucznia.
  - nauczyciel zrezygnował z pracy.
  - uczeń dorównał nauczycielowi.
6. Z tekstu wynika, że mały Karol był bardzo
A. bystry.	B. nieśmiały.	C. dowcipny.	D. niegrzeczny.
7. Kiedy odbyła się opisana lekcja?
- Na przełomie XVII i XVIII wieku.
  - W drugiej połowie XVIII wieku.
  - Na przełomie XVIII i XIX wieku.
  - W pierwszej połowie XIX wieku.
8. Ile lat miał Karol Gauss, kiedy został profesorem?
A. 22	B. 30	C. 48	D. 78

Tekst do zadań od 9. do 11.

Grupa przyjaciół postanowiła obdarowywać się prezentami z okazji imienin i urodzin. Dzieci zapisyły wszystkie daty, żeby o nich pamiętać.

	Andrzej	Ania	Janek	Marysia
Data urodzenia	28.02.1999	19.09.1999	23.08.1999	19.11.1999
Data imienin	30 listopada	26 lipca	24 czerwca	8 grudnia

9. Kto jest najstarszy?
A. Andrzej.	B. Ania.	C. Janek.	D. Marysia.
10. Ile dzieci ma urodziny w lecie?
A. Czworo.	B. Troje.	C. Dwoje.	D. Jedno.
11. Najwięcej czasu mija od imienin do urodzin
A. Andrzeja.	B. Ani.	C. Janka.	D. Marysi.

Tekst do zadań od 12. do 15.

Sum (fragmenty)

Mieszkał w Wiśle sum wąsaty,
Znakomity matematyk.
Znała suma cała rzeka,
Więc raz przybył lin z daleka
I powiada: „Drogi panie,
Ja dla pana mam zadanie,
Jeśli pan tak liczyć umie,
Niech pan powie, panie sumie,
Czy pan zdoła, w swym pojęciu,
Odjąć zero od dziesięciu?”
Sum uśmiechnął się z przekąsem,
Liczy, liczy coś pod wąsem,
Wąs sumiasty jak u suma,
A sum duma, duma, duma.
„To dopiero mam z tym biedę –
Może dziesięć? Może jeden?”
Myśli, myśli: „To dopiero!
Od dziesięciu odjąć zero?
Żebym miał przynajmniej kredę!
Zaraz, zaraz... Wiem już... Jeden!
Nie! Nie jeden. Dziesięć chyba...
Ach, ten lin! To wstępna ryba!”
A lin szydzi: „Panie sumie,
W sumie pan niewiele umie!”

Jan Brzechwa, *Sto bajek*. Warszawa 1975.

- 12.** Początek wiersza mówi, że sum w Wiśle
- A. budził grozę.
  - B. był autorytetem.
  - C. był wyśmiewany.
  - D. budził wstęp.
- 13.** Lin przybył do suma, bo chciał
- A. ośmieszyć znanego matematyka.
  - B. zawrzeć znajomość z uczonym.
  - C. nauczyć się odejmować.
  - D. zostać matematykiem.
- 14.** W którym zadaniu występuje taki sam problem jak w zadaniu lina?
- A. Od jednego odjąć zero.
  - B. Od jedenastu odjąć zero.
  - C. Od dziewięciu odjąć zero.
  - D. Od dwudziestu odjąć zero.
- 15.** Słowa, które brzmią tak samo, ale mają różne znaczenia, są w zdaniu:
- A. *Liczy, liczy coś pod wąsem.*
  - B. *A sum duma, duma, duma.*
  - C. *Panie sumie, w sumie pan niewiele umie.*
  - D. *Jeśli pan tak liczyć umie, niech pan powie...*

16. Z drutu o długości 2,40 m trzeba wykonać szkielet sześcianu. Jaka największa długość może mieć krawędź tego sześcianu?

A. 80 cm   B. 60 cm   C. 40 cm   D. 20 cm

17. Automat w 10 sekund napełnia jednocześnie 5 butelek. Ile najwięcej butelek napełni w ciągu minuty?

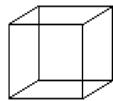
A. 300   B. 50   C. 30   D. 25

18. Małgosia kupiła 4 jednakowe paczki naklejek. Z 20 zł otrzymała 11,40 zł reszty. Ile kosztowała paczka naklejek?

A. 8,60 zł   B. 2,85 zł   C. 2,40 zł   D. 2,15 zł

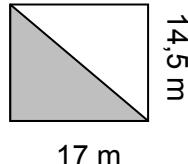
19. W jednym słoiku jest $\frac{4}{5}$ kg miodu, a w drugim $\frac{3}{5}$ kg miodu. Ile miodu należy przełożyć z jednego słoika do drugiego, aby w obu słoikach było tyle samo miodu?

A. $\frac{1}{10}$ kg   B. $\frac{2}{10}$ kg   C. $\frac{5}{10}$ kg   D. $\frac{7}{10}$ kg

Tekst i rysunek do zadań 20. i 21.

Działka ma kształt prostokąta o wymiarach przedstawionych na rysunku. Część przeznaczona pod uprawę warzyw została na tym rysunku zacieniowana.

20. Które wyrażenie pozwala obliczyć, ile metrów kwadratowych przeznaczono pod uprawę warzyw?

A. $\frac{14,5 \cdot 17}{2}$ B. $14,5 \cdot 17$ C. $\frac{2(14,5 + 17)}{2}$ D. $2(14,5 + 17)$

21. Działka została ogrodzona. W ogrodzeniu zostawiono metrową przerwę na wejście. Jaka jest długość ogrodzenia?

Zapisz wszystkie obliczenia.

Odpowiedź: .....

22. Plac o powierzchni 19 m^2 trzeba wysypać żwirem. Jeden worek żwiru wystarcza na $1,5 \text{ m}^2$ powierzchni. Ile najmniej takich worków żwiru trzeba kupić?

Zapisz wszystkie obliczenia.

Odpowiedź: .....

23. Ciastka są sprzedawane w dużych i małych opakowaniach. Duże opakowanie zawiera 28 ciastek. W trzech dużych opakowaniach jest tyle samo ciastek, ile w siedmiu małych. Ile ciastek jest w małym opakowaniu?

Zapisz wszystkie obliczenia.

Odpowiedź: .....

24. Magda ma 56 zł oszczędności, a Basia 20 zł. Dziewczynki postanowiły nadal oszczędzać. Magda będzie odkładać po 9 zł miesięcznie. Po ile złotych powinna odkładać co miesiąc Basia, aby po 8 miesiącach mieć tyle samo pieniędzy, ile Małgorzata?

Zapisz wszystkie obliczenia.

Odpowiedź: .....

25. Opisz przedstawiony na ilustracji znaczek pocztowy.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Źródło: http://pl.wikipedia.org/wiki/Carl_Friedrich_Gauss

.....

.....

.....

.....

.....

26. Klasa VIa Szkoły Podstawowej w Brzezinach organizuje wystawę pt. „Ślawni matematycy na znaczkach pocztowych”. W imieniu samorządu klasowego napisz zaproszenie dla dyrektora tej szkoły na otwarcie wystawy.

Brudnopus

